

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Γραφείου Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Πρεσβείας Μόσχας

22 Ιουνίου – 31 Ιουλίου 2018

Επιμέλεια: Αθανάσιος Καραπέτσας, Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Χριστίνα Στεφανίδου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αδαμάντιος Καρυτιανός, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

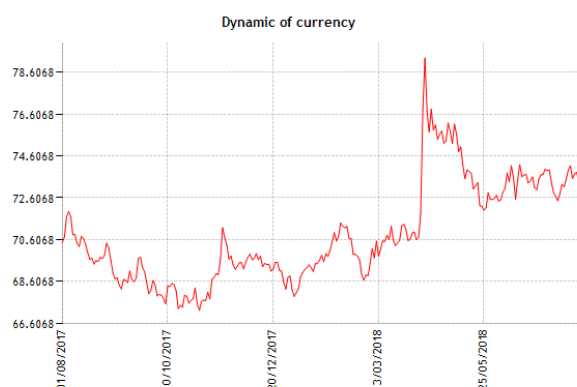
4 Leontievsky Pereulok, 125009, Μόσχα, Ρωσική Ομοσπονδία
Τηλ.: +7 495 539 2970, Fax: +7 495 539 2974, E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Βασικά οικονομικά μεγέθη

Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία € / ₺

1 Ευρώ = 73,20 Ρούβλια (31.07.2018)

Εξέλιξη ισοτιμίας Ευρώ / Ρουβλίου από
31.07.2017 έως 31.07.2018:

Προϋπολογισμός

Η Κρατική Δούμα (σώμα της Κάτω Βουλής) και το Συμβούλιο της Ομοσπονδίας (σώμα της Άνω Βουλής) ενέκριναν, στις 21 και 27 Ιουνίου τ.έ., αντίστοιχα, τροποποιήσεις του ρωσικού ομοσπονδιακού προϋπολογισμού των ετών 2018-2020 που προτάθηκαν από την Κυβέρνηση.

Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν την ανακατανομή περίπου 224,7 δισ. Ρουβλίων (€ 3 δισ.), έτσι ώστε να εξυπηρετηθούν νέες προτεραιότητες, όπως η κεφαλαιοποίηση της Rosselkhozbank, η ενίσχυση της ρευστότητας της Promsvyazbank και η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στην εγχώρια αυτοκινητοβιομηχανία. Στον τροποποιηθέντα Προϋπολογισμό του 2018 προβλέπεται δημοσιονομικό πλεόνασμα της τάξης του 0,5% του ΑΕΠ, χάρις στα αυξημένα δημόσια έσοδα (κατά 1,82 τρισ. Ρούβλια, πρωτίστως λόγω της αύξησης των εσόδων από τις δραστηριότητες στον τομέα πετρελαίου και φυσικού αερίου). Προβλέπονται, επίσης, δημόσιες δαπάνες αυξημένες κατά 61,9 δισ. Ρούβλια.

Ο ομοσπονδιακός Προϋπολογισμός των ετών 2018-2020, που ψηφίστηκε από τα δύο σώματα

του Κοινοβουλίου τον Νοέμβριο του 2017 και κυρώθηκε από τον Πρόεδρο Πούτιν τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, προέβλεπε:

- έλλειμμα αξίας 1,3 τρισ. Ρουβλίων (€ 18,6 δισ., ήτοι 1,3% του ΑΕΠ) το 2018 (δημόσια έσοδα ύψους 15,26 τρισ. Ρουβλίων και δημόσιες δαπάνες ύψους 16,53 τρισ. Ρουβλίων),
- έλλειμμα αξίας 819 δισ. Ρουβλίων (€ 11,8 δισ.) το 2019 (δημόσια έσοδα ύψους 15,55 τρισ. Ρουβλίων και δημόσιες δαπάνες ύψους 16,4 τρισ. Ρουβλίων),
- έλλειμμα αξίας 870 δισ. Ρουβλίων (€ 12,6 δισ.) το 2020 (δημόσια έσοδα ύψους 16,3 τρισ. Ρουβλίων και δημόσιες δαπάνες ύψους 17,15 τρισ. Ρουβλίων).

Εκτιμήσεις Υπ. Οικ. Ανάπτυξης για πορεία ρωσικής οικονομίας

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης για την πορεία της ρωσικής οικονομίας, που είδαν το φως της δημοσιότητας στις 27/6, το ρωσικό ΑΕΠ αναμένεται να μεγεθυνθεί κατά 1,9% φέτος και κατά 1,4% το 2019. Στις προηγούμενες εκτιμήσεις του υπουργείου (Απρ. τ.έ.) γινόταν λόγος για μεγέθυνση 2,1% φέτος και 2,2% το 2019.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις, ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός θα είναι 2,9% - 3,1% φέτος και 4,3% το 2019 (αντί 2,8% το 2018 και 4% το 2019, που προβλεπόταν νωρίτερα). Το υπουργείο θεωρεί ότι η σχεδιαζόμενη (για το 2019) αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ από το 18% στο 20% θα συμβάλει στην αύξηση του πληθωρισμού κατά 1% τουλάχιστον.

Πέραν αυτών, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης εκτιμά ότι:

- οι πραγματικοί μισθοί θα αυξηθούν κατά 6,3% το 2018 και 1,1% το 2019,
- η βιομηχανική παραγωγή θα αυξηθεί κατά 2,5% το 2018 και 2% το 2019,
- η μέση συναλλαγματική ισοτιμία Ρουβλίου/Δολαρίου θα είναι από 61/1 έως

62/1 φέτος, με προοπτική διαμόρφωσης σε 63/1 έως 64/1 το 2019 και το 2020,

- η μέση τιμή του πετρελαίου θα είναι \$ 69,3 / βαρέλι φέτος και \$ 63,4 / βαρέλι το 2019, με προοπτική διαμόρφωσης στα \$ 53,5 / βαρέλι το 2024,
- οι εκροές κεφαλαίων θα μειώνονται σταδιακά τα επόμενα χρόνια (\$ 25 εκ. το 2018), με προοπτική «μηδενισμού» μέχρι το 2024.

Επιτόκια δανεισμού

Στη συνεδρίαση της 27^{ης} Ιουλίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Κεντρικής Τραπεζής της Ρωσίας (ΚΤΡ) αποφάσισε να αφήσει αμετάβλητο το βασικό επιτόκιο (7,25%). Η ΚΤΡ εκτιμά ότι οι τιμές θα αυξηθούν κατά μέσο όρο κατά 3,5%-4% στο σύνολο του τρέχοντος έτους και ότι ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός θα ξεπεράσει, έστω για μικρό χρονικό διάστημα, το 4% το 2019, με προοπτική διαμόρφωσης σε ποσοστό μικρότερο του 4% (πρόκειται για το «ποσοστό-στόχο» της Τράπεζας) στις αρχές του 2020. Στις αρχές Ιουνίου τ.έ. ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ήταν 2,3%, με προοπτική αύξησης στο 2,5%-2,6% τον Ιούλιο.

Εξωτερικός Τομέας

Οικονομική συνεργασία Ρωσίας – Ν. Κορέας

Ρωσία και Νότια Κορέα κατέληξαν σε συμφωνίες για την αύξηση των εξαγωγών φυσικού αερίου από την πρώτη στη δεύτερη, τη διereύνηση των δυνατοτήτων συμμετοχής κορεατικών επιχειρήσεων σε projects παραγωγής Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στην Αρκτική (Arctic LNG-2) και την επέκταση του Υπερσιβηρικού Σιδηροδρόμου στην Κορέα. Οι συμφωνίες ανακοινώθηκαν στη διάρκεια επίσκεψης του Προέδρου της Ν. Κορέας στη Μόσχα. [Izvestia, NG]

Διακοπή λειτουργίας Γραφείου Business France

Μετά από ένα διάστημα άγονης αναζήτησης νέας νομικής βάσης που να επιτρέπει τη συνέχιση της λειτουργίας του (καθώς πρόσφατη απόφαση ρωσικού δικαστηρίου είχε ως αποτέλεσμα την άρση της διπλωματικής του ιδιότητας), η Γαλλία αποφάσισε την αναστολή των δραστηριοτήτων του γραφείου του οργανισμού προώθησης εξαγωγών και επενδύσεων “Business France” στη Ρωσία στις 16/7. Σε σχετική ανακοίνωση της Γαλλικής Πρεσβείας στη Μόσχα γίνεται αναφορά στη «σημαντική επιδείνωση των συνθηκών λειτουργίας του γραφείου τους τελευταίους μήνες» καθώς και σε περιστατικά όπως η δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών του και η πρόσφατη απέλαση του επί κεφαλής του, κατά παράβαση της Σύμβασης

της Βιέννης περί διπλωματικών σχέσεων. Η ρωσική πλευρά δήλωσε ότι πληροφορήθηκε με έκπληξη τη γαλλική απόφαση, σχολιάζοντας ότι παρά στέρηση της διπλωματικής ιδιότητας θα μπορούσε να βρεθεί τρόπος να συνεχιστεί η νόμιμη λειτουργία του γραφείου και εκφράζοντας ενδιαφέρον για την ενίσχυση των διμερών εμπορικών δεσμών παρά τις αρνητικές εξελίξεις.

Εμπορική διένεξη Ρωσίας-Ουκρανίας

Ειδική επιτροπή του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για την επίλυση εμπορικών διαφορών απέρριψε (30/7) πολλά από τα ουκρανικά επιχειρήματα εναντίον της άρνησης της Ρωσίας να εισάγει ουκρανικό σιδηροδρομικό εξοπλισμό. Η Ουκρανία προσέφυγε στον ΠΟΕ το 2015, μετά από την αναστολή, από πλευράς Ρωσίας, της έκδοσης πιστοποιητικών συμμόρφωσης για ουκρανικό σιδηροδρομικό υλικό. Το όργανο του ΠΟΕ έκρινε ότι η ουκρανική πλευρά δεν τεκμηρίωσε επαρκώς τον ισχυρισμό της ότι η μεταχείριση των συγκεκριμένων ουκρανικών προϊόντων ισοδυναμούσε πρακτικά με απαγόρευση εισαγωγής τους στη ρωσική επικράτεια. Η αξία των ουκρανικών εξαγωγών της προαναφερθείσας κατηγορίας αγαθών στη Ρωσία ανερχόταν στα \$ 3,2 δισ. (επί συνόλου εξαγωγών \$ 19,8 δισ.) το 2011 και στα \$ 1,7 δισ. το 2013, δηλαδή πριν από τη σταδιακή επιδείνωση των διμερών σχέσεων. Τα τρία τελευταία έτη, η αξία των ίδιων εξαγωγών δεν ξεπέρασε τα \$ 150 εκ. κατ' έτος. Πάντως, μολονότι απέρριψε τους ουκρανικούς ισχυρισμούς, ο ΠΟΕ έκρινε ότι η ρωσική πλευρά, μη δεχόμενη σχετικά πιστοποιητικά εκδοθέντα από λευκορωσικές και καζαχικές αρχές (δηλαδή από αρχές κρατών-μελών της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης, στην οποία ανήκει και η Ρωσία), ενήργησε κατά παράβαση κείμενων διατάξεων.

Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς

Επιχειρούμενη αύξηση ηλικιακών ορίων συνταξιοδότησης

Αμέσως πριν από την έναρξη του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου (μέσα Ιουνίου), η ρωσική κυβέρνηση κατέθεσε πρόταση σταδιακής αύξησης των ηλικιακών ορίων συνταξιοδότησης (από τα 60 στα 65 για τους άνδρες και από τα 55 στα 63 για τις γυναίκες) έως το 2034. Η Κρατική Δούμα (Κάτω Βουλή) ενέκρινε το νομοσχέδιο στην πρώτη ανάγνωση και η συνέχιση της νομοθετικής διαδικασίας είναι προγραμματισμένη για τον Σεπτέμβριο.

Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, το ρωσικό προσδόκιμο ζωής έχει αυξηθεί από τα 65 έτη το 2003 στα 72 το 2016. Η ρωσική κυβέρνηση επισημαίνει ότι αυτή η μεταβολή έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της πίεσης που

ασκείται στο συνταξιοδοτικό σύστημα, αλλά πολλοί ασφαλισμένοι ανησυχούν ότι δεν θα βγουν ποτέ στη σύνταξη, καθώς το προσδόκιμο είναι 77 έτη στις γυναίκες αλλά μόνο 67 στους άνδρες.

Σε συνέντευξή του (15/7), ο Υπουργός Οικονομικών, Anton Siluanov, τόνισε ότι η λειτουργία του συνταξιοδοτικού συστήματος ενδέχεται να διαταραχθεί πριν από το 2030 αν η μεταρρύθμιση δεν υλοποιηθεί άμεσα, καθώς η αντιστοιχία θα είναι τότε ένας εργαζόμενος ανά έναν συνταξιούχο (από 1,8 προς 1 σήμερα). Σύμφωνα με τον ίδιο υπουργό, οι Ρώσοι εργάζονται κατά μέσο όρο 30 έτη και λαμβάνουν σύνταξη για 22 έτη μετά από την αποχώρησή τους από την εργασία.

Τις τελευταίες εβδομάδες διοργανώθηκαν συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας εναντίον της κυβερνητικής πρωτοβουλίας. Υπό το φως των αντιδράσεων και της υποχώρησης της δημοτικότητάς του, ο Πρόεδρος Πούτιν δήλωσε στις 27/7 ότι η πρόταση θα επανεξεταστεί, διευκρινίζοντας ότι «δεν υφίσταται οριστική απόφαση» και ότι κρίνεται σκόπιμο «να ακουστούν όλες οι απόψεις» επί του θέματος.

Ειδικές Επενδυτικές Συμβάσεις

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου (25/6), η ρωσική κυβέρνηση έχει οριστικοποιήσει τις βασικές παραμέτρους του νέου πλαισίου που θα ρυθμίζει τη σύναψη Ειδικών Επενδυτικών Συμβάσεων (SICs: *Special Investment Contracts*). Κατά τα δημοσιεύματα, οι επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη ρωσική αγορά («μοναδικά» ή/και εξαγωγίμα), θα μπορούν να συνάπτουν τις Ειδικές Επενδυτικές Συμβάσεις νέου τύπου, που θα συνδυάζονται με την παροχή ισχυρών επενδυτικών κινήτρων. Ο θεσμός/μηχανισμός των SICs δημιουργήθηκε πριν από μερικά χρόνια (τέθηκε σε ισχύ το 2015) από τα υπουργεία Οικονομικής Ανάπτυξης και Βιομηχανίας & Εμπορίου, με στόχο την ενθάρρυνση της υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων στον βιομηχανικό κλάδο. Οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται μεταξύ μιας επιχείρησης (ρωσικής ή ξένης) και της κεντρικής ή περιφερειακής Διοίκησης (π.χ. Υπουργείο Βιομηχανίας & Εμπορίου ή Περιφέρεια). Η επιχείρηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να επενδύσει σε ένα συγκεκριμένο βιομηχανικό project, με αντάλλαγμα φοροελαφρύνσεις (φόρος εισοδήματος) ή φοροαπαλλαγές (φόρος ακίνητης περιουσίας) και την εγγύηση ότι δεν θα γίνει δυσμενέστερο το (μη φορολογικό) περιβάλλον λειτουργίας της κατά το διάστημα ισχύος της σύμβασης. [Vedomosti]

Σιδηροδρομικά έργα υποδομής

Οι αρχές της ομόσπονδης Δημοκρατίας του Ταταρσταν ζήτησαν από τη ρωσική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση να επεκτείνει τη μελλοντική σιδηροδρομική σύνδεση υψηλής ταχύτητας

Μόσχα-Καζάν έως το Naberezhnye Chelny. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι της τάξης των 400 δις. Ρουβλίων. Η κατασκευή της γραμμής Μόσχα-Καζάν έχει περιληφθεί στην ρωσική κυβερνητική στρατηγική στον τομέα των μεταφορών. Εν τω μεταξύ ο επικεφαλής της κυβέρνησης της ομόσπονδης Δημοκρατίας της Τσετσενίας, Ramzan Kadyrov, ζήτησε από τον Πρόεδρο Πούτιν να εντάξει στην προαναφερθείσα στρατηγική την κατασκευή μιας σιδηροδρομικής γραμμής υψηλής ταχύτητας μεταξύ Krasnodar και Grozny (αξίας 1,3 τρισ. Ρουβλίων). Ο Β. Πούτιν ζήτησε από τους αρμόδιους υπουργούς να εξετάσουν την πρόταση. [Vedomosti, Kommersant]

Ε.Φ.Κ. κρασιού

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του ρωσικού Τύπου, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (ΕΦΚ) που επιβάλλεται στα εγχωρίως παραγόμενα κρασιά είναι πιθανό να τριπλασιαστεί στο εγγύς μέλλον, καθώς η Ρωσία θα κληθεί να συμμορφωθεί με τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, καταργώντας τον ευνοϊκό (χαμηλότερο) φορολογικό συντελεστή που ισχύει στην περίπτωση των ρωσικών οίνων. Ειδικό της εδώ αγοράς εκτιμούν ότι ενδεχόμενη αύξηση του ΕΦΚ θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής πώλησης των εγχωρίων κρασιών στο λιανεμπόριο κατά 25-30 Ρούβλια / φιάλη. Οι Ρώσοι παραγωγοί έχουν προτείνει τη λήψη μέτρων υποστήριξής τους, όπως για παράδειγμα την εξαίρεσή τους από τις ισχύουσες προδιαγραφές/απαιτήσεις σήμανσης. [RG]

Ναυπηγική βιομηχανία

Το ρωσικό Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου έχει προετοιμάσει σχέδιο διατάγματος που προβλέπει την απαγόρευση παραγγελίας ποταμόπλοιων σε ξένα ναυπηγεία από εταιρείες που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις. Στόχος είναι, προφανώς, η ενίσχυση της ρωσικής ναυπηγικής βιομηχανίας. Κλαδικοί αναλυτές εκτιμούν ότι μέχρι το 2020 θα χρειαστεί να αντικατασταθεί το 80% των πλοίων που χρησιμοποιούνται στους ρωσικούς ποταμούς. Πρόγραμμα χορήγησης κρατικών ενισχύσεων για την αγορά νέων πλοίων υλοποιείται ήδη από το 2009. [Izvestia]

Φαρμακευτικά: Προμήθειες Δημοσίου

Το ρωσικό Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου έχει προετοιμάσει σχέδιο διατάγματος στο οποίο προβλέπονται ρυθμίσεις για την (ακόμη) ευνοϊκότερη μεταχείριση των εγχωρίως παραχθέντων φαρμακευτικών προϊόντων στο πλαίσιο διαγωνισμών προμηθειών του Δημοσίου. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου, το σχέδιο διατάγματος προβλέπει ότι το Δημόσιο θα μπορεί να προμηθεύεται (δηλαδή να προτιμά) εγχωρίως παραχθέντα φαρμακευτικά που προσφέρονται σε τιμή 25% υψηλότερη εκείνης στην οποία

προσφέρονται ξένα ανταγωνιστικά προϊόντα. Προϋπόθεση για την προτίμηση των εγχωρίως παραχθέντων θα είναι η ολοκλήρωση του συνόλου της παραγωγής του σκευάσματος (ουσία και συσκευασία) εγχωρίως και με τη χρήση εντόπιων συστατικών. Στόχος των ρωσικών αρχών είναι η ενθάρρυνση των βιομηχανιών του φαρμακευτικού κλάδου να δημιουργήσουν προϋποθέσεις ολοκλήρωσης του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας (εγκαταστάσεις, πρώτες ύλες, προμηθευτές) στη ρωσική επικράτεια. [Izvestia]

Καταγραφή αλλοδαπών

Υπεγράφη από τον Ρώσο Πρόεδρο ο νέος Νόμος 163 / 27.06.2018, «περί τροπολογιών επί της Ομοσπονδιακής Νομοθεσίας για θέματα μεταναστευτικής καταγραφής αλλοδαπών», ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ στις 08.07.2018. Ο νέος νόμος ρυθμίζει θέματα διαδικασίας καταγραφής του συνόλου των αλλοδαπών και των οικογενειών τους στη Ρωσία, αλλάζοντας τη διαδικασία δήλωσής τους. Στο εξής υπεύθυνοι για τη δήλωση των αλλοδαπών θα είναι οι ιδιοκτήτες των ακινήτων, στα οποία θα διαμένουν / ενοικιάζουν οι αλλοδαποί. Με την προηγούμενη νομοθεσία, αρμόδιοι για την καταγραφή των αλλοδαπών εργαζομένων / στελεχών ήταν οι εταιρείες, στις οποίες αυτοί απασχολούνταν. Συνήθως ως τόπος κατοικίας δηλωνόταν η διεύθυνση της εταιρικής έδρας. Σύμφωνα με την AEB (Association of European Business), η αλλαγή του τρόπου δήλωσης θα έχει πιθανώς αρνητικές συνέπειες, αφού η δήλωση των αλλοδαπών στελεχών θα πρέπει να γίνεται από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου και όχι από την εταιρεία που απασχολεί τους αλλοδαπούς. Στα προβλήματα που είναι πιθανό να δημιουργηθούν συγκαταλέγονται η καθυστέρηση δήλωσης εκ μέρους του ιδιοκτήτη (εξαιτίας πχ. της αντιμετώπισης μιας περίπλοκης γραφειοκρατικής διαδικασίας, της πιθανής απουσίας του ιδιοκτήτη στο εξωτερικό ή ελλιπών πληροφοριών σχετικά με το χρόνο άφιξης), η πιθανή άρνηση των ιδιοκτητών να ενοικιάσουν τα ακίνητά τους σε ξένους (προκειμένου να αποφύγουν τη γραφειοκρατική διαδικασία ή την επιβολή υψηλών προστίμων σε περίπτωση καθυστέρησης δήλωσης), η μη εξασφάλιση ότι ο δηλωθείς τόπος κατοικίας θα είναι ο πραγματικός και ο κίνδυνος απέλασης εξειδικευμένων αλλοδαπών στελεχών από τη χώρα σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας (για κάποιον από τους προαναφερθέντες λόγους). Τέλος η μη πρόβλεψη μεταβατικών διατάξεων προκαλεί ανησυχία στα υφιστάμενα αλλοδαπά στελέχη, που έχουν δηλωθεί με τόπο κατοικίας τη διεύθυνση της εταιρείας στην οποία εργάζονται.

Οικονομικός αντίκτυπος FIFA World Cup 2018

Τις τελευταίες εβδομάδες δημοσιοποιήθηκαν νεώτερες εκτιμήσεις για τον αντίκτυπο της

επιτυχημένης διοργάνωσης του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου (FIFA World Cup 2018) στη ρωσική οικονομία. Κατά τη ρωσική Ένωση Tour Operators, που επικαλείται στοιχεία της οργανωτικής επιτροπής του Παγκοσμίου Κυπέλλου και της Κεντρικής Τραπέζης της Ρωσίας, η συνολική συμβολή στο ΑΕΠ ξεπέρασε το 1%, δηλαδή τα 850 δις. Ρούβλια (€ 11,6 δις.). Ο ρωσικός οργανισμός τουρισμού υπολογίζει ότι περίπου 2,9 εκ. φίλαθλοι επισκέφθηκαν τη χώρα στη διάρκεια της διοργάνωσης. Από πλευράς του, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης γνωστοποίησε ότι το λιαν εμπόριο κινήθηκε ανοδικά (+3%) τον Ιούνιο τ.έ., μεταξύ άλλων χάρις στη θετική συμβολή του FIFA World Cup.

Ενέργεια-Περιβάλλον

Παραγωγή πετρελαίου

Ο Ρώσος Υπουργός Ενέργειας, Alexander Novak, δήλωσε (23/6) ότι η ρωσική παραγωγή πετρελαίου είναι πιθανό να είναι μεγαλύτερη των 550 εκ. τόνων φέτος, υπό το φως της απόφασης των χωρών του σχήματος OPEC+ να αυξήσουν την παραγωγή τους. Η Ρωσία θα μπορέσει να αυξήσει την ημερήσια παραγωγή της κατά 170.000-180.000 βαρέλια. Επιπλέον, ο κ. Novak δήλωσε ότι η χώρα του είναι έτοιμη να εξετάσει το ενδεχόμενο ένταξής της στον OPEC με την ιδιότητα του παρατηρητή. [TASS]

Επαφές και δηλώσεις Ρώσου Υπουργού Ενέργειας στις ΗΠΑ

Στο περιθώριο της συμμετοχής του στο World Gas Conference στην Ουάσιγκτον, ο Ρώσος Υπουργός Ενέργειας, Alexander Novak, γνωστοποίησε ότι συναντήθηκε (26/6) με τους Υπουργούς Οικονομικών και Ενέργειας των ΗΠΑ, κ.κ. Steven Mnuchin και Rick Perry. Με τον κ. Mnuchin συζητήθηκαν θέματα ενεργειακού ενδιαφέροντος και εφαρμογής των αμερικανικών κυρώσεων σε βάρος ρωσικών φυσικών και νομικών προσώπων. Ο κ. Novak δήλωσε σε δημοσιογράφους ότι η ρωσική πλευρά εξήγησε εκ νέου στην αμερικανική ότι το project κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου "Nord Stream-2" (www.nord-stream2.com), στο οποίο αντιτίθενται οι ΗΠΑ, είναι οικονομικά βιώσιμο, θα ωφελήσει τους Ευρωπαίους καταναλωτές και υλοποιείται από τη ρωσική Gazprom σε συνεργασία με ευρωπαϊκές εταιρείες. Ο Ρώσος υπουργός προσέθεσε ότι προκειμένου να θωρακιστεί η ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης και να ικανοποιηθεί μακροπρόθεσμα η ευρωπαϊκή ζήτηση για πηγές ενέργειας φιλικές προς το περιβάλλον, η υλοποίηση έργων υποδομής αυτού του είδους θα πρέπει να βασίζεται σε οικονομικά κριτήρια και όχι σε πολιτικά. Όσον αφορά τις κυρώσεις, οι κ.κ. Novak και Perry συζήτησαν πώς αυτές επηρεάζουν τη

δραστηριότητα αμερικανικών επιχειρήσεων όπως η ExxonMobil, η Schlumberger και η Halliburton στη ρωσική αγορά. [Reuters, TASS, Vedomosti]

Nord Stream 2

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε στις 28/6 ο Paul Corcoran, CFO της Nord Stream 2 AG (www.nord-stream2.com), η ρωσική Gazprom (www.gazprom.com) και οι εταίροι της έχουν επενδύσει μέχρι σήμερα € 4,8 δισ. στην υλοποίηση του project κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου Nord Stream 2. Η Gazprom έχει συνεισφέρει 2,4 δισ. και οι Uniper, Wintershall, OMV, Engie και Shell τα υπόλοιπα 2,4 δισ.. Το συνολικό κόστος υλοποίησης του έργου ανέρχεται στα € 9,5 δισ.. Η Gazprom είναι ο μοναδικός μέτοχος της Nord Stream 2 AG, ενώ οι προαναφερθείσες ευρωπαϊκές εταιρείες συμμετέχουν στο project ως «χρηματοοικονομικοί επενδυτές» (financial investors).

Από πλευράς Gazprom, ο Αντιπρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής, Andrey Kruglov, εξέφρασε την άποψη (28/6) ότι ο προϋπολογισμός του έργου δεν θα χρειαστεί να αναθεωρηθεί προς τα πάνω. Το σχόλιο διατυπώθηκε ως απάντηση σε σχετική ερώτηση δημοσιογράφου σχετικά με την πιθανή (αναγκαία) παράκαμψη των χωρικών υδάτων της Δανίας, καθώς η κυβέρνηση της τελευταίας δεν έχει δώσει ακόμη την απαιτούμενη άδεια διέλευσης του αγωγού από αυτά. Ο Ρώσος Υφυπουργός Εξωτερικών, Alexander Grushko, δήλωσε (28/6) συναφώς ότι υφίστανται εναλλακτικές οδεύσεις, που θα αξιοποιηθούν σε περίπτωση δανικής άρνησης.

Γαλλορωσική πυρηνική συνεργασία

Από συνέντευξη του Δ/ντος Συμβούλου της ρωσικής Rosatom (www.rosatom.ru) στη γαλλική εφημερίδα Le Figaro (28/6) συγκρατούνται τα ακόλουθα:

- Η γαλλορωσική συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας λαμβάνει χώρα σε διάφορες περιοχές του κόσμου. Η Rosatom διατηρεί στενές σχέσεις με γαλλικές επιχειρήσεις όπως η EDF, η Orano, η Framatome και η Schneider Electric.
- Η Rosatom συνεργάζεται στενά με την Alstom, για την κατασκευή στροβίλων, τόσο για τη ρωσική αγορά εξοπλισμού πυρηνικής ενέργειας όσο και για εξαγωγή σε άλλες χώρες, όπως η Τουρκία, η Φινλανδία και η Ουγγαρία.
- Σε εξέλιξη βρίσκονται διαπραγματεύσεις, με τη γαλλική πλευρά, για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγράμματος εκσυγχρονισμού πυρηνικών αντιδραστήρων.
- Προσφάτως υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ Rosatom και EDF στον τομέα της Έρευνας & Ανάπτυξης.

- Στη διάρκεια της επίσκεψης του Προέδρου της Γαλλίας στην Αγία Πετρούπολη, τον Μάιο τ.έ., υπεγράφη κείμενο διμερούς στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της ειρηνικής χρήσης της πυρηνικής ενέργειας.

Gazprom

Η ρωσική επιχείρηση φυσικού αερίου Gazprom γνωστοποίησε ότι η παραγωγή φυσικού αερίου αυξήθηκε στα 270,1 δισ. κυβικά μέτρα (bcm), δηλαδή κατά 8,5%, στο διάστημα 01.01.2018 – 15.07.2018. Οι εξαγωγές φ.α. σε χώρες εκτός Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών αυξήθηκαν κατά 5,8%, ανερχόμενες στα 108,9 bcm. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές στη Γερμανία αυξήθηκαν κατά 12,2% (ή κατά 3,5 bcm), στην Αυστρία κατά 52,3% (ή κατά 2,1 bcm), στην Ολλανδία κατά 61,9% (ή κατά 1,4 bcm), στη Γαλλία κατά 12,5% (ή κατά 0,8 bcm), στην Κροατία κατά 45% (ή κατά 0,6 bcm) και στην Πολωνία κατά 6,7%. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας, Alexei Miller, έχει προβλέψει ότι οι εξαγωγές φ.α. είναι πιθανό να φτάσουν φέτος τα 200 bcm. Η συνολική παραγωγή της Gazprom ήταν της τάξης των 471 bcm το 2017 (+12,4%), ενώ για το 2018 αναμένεται παραγωγή 476 bcm (+1%), χωρίς να αποκλείεται αναθεώρηση των εν λόγω εκτιμήσεων.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ 2018-2019

Έκθεση	Κλάδος	Ημ/νίες	Ιστότοπος
WORLD FOOD Moscow	Τρόφιμα - Ποτά	17-20.09.2018	www.world-food.ru
International Fair Leather - Footwear - Fur - Technology	Υφάσματα, Ένδυση, Υπόδηση, Δέρμα	18-21.09.2018	www.expoleather.ru
PCV EXPO Moscow	Αντλίες, συμπιεστές, βαλβίδες	23-25.10.2018	www.pcvexpo.ru
INTERCHARM Professional, Moscow	Καλλυντικά	24-27.10.2018	www.intercharm.ru
MPIRES	Ακίνητα	26-27.10.2018	http://mpires.ru
APTEKA Moscow	Φαρμακευτικά	03-06.12.2018	www.aptekaexpo.ru
INTERPLASTICA + UPAKOVKA	Πλαστικά – Συσκευασίες	29.01 - 01.02.2019	www.upakovka-tradefair.com
JUNWEX ST. PETERSBURG	Κόσμημα	Ιαν. – Φεβ. 2019	www.junwex-spb.ru
INTERCHARM Professional, St. Petersburg	Καλλυντικά	07-09.02.2019	www.intercharmspb.ru
PROD-EXPO	Τρόφιμα - Ποτά	11-15.02.2019	www.prod-expo.ru
AQUA-THERM MOSCOW	Θέρμανση - Ψύξη	12-15.02.2019	www.aquatherm-moscow.ru
CPM - COLLECTION PREMIERE MOSCOW. SPRING	Ένδυση	Φεβ. 2019	http://cpm-moscow.com
INGREDIENTS	Τρόφιμα και πρώτες ύλες	19-22.02.2019	www.ingred.ru
INTOURMARKET	Τουρισμός	09-11.03.2019	www.itmexpo.ru
MITT	Τουρισμός	12-14.03.2019	www.mitt.ru
MODERN BAKERY MOSCOW	Αρτοσκευάσματα	12-15.03.2019	http://modern-bakery.ru
INTERNATIONAL PRIVATE LABEL SHOW – IPLS	Διάφοροι κλάδοι	20-21.03.2019	www.ipls-russia.ru
MPIRES	Ακίνητα	Μάρ. 2019	http://mpires.ru
MOSCOW INTERNATIONAL FURNITURE SHOW - MIFS	Έπιπλα	Απρ. 2019	www.mmms-expo.ru
WORLD BUILD Moscow	Κατασκευές, Δομικά υλικά	02-05.04.2019	www.worldbuild-moscow.ru
IPhEB & CPhI Russia	Φάρμακα	Απρ. 2019	www.ipheb.ru
INTERFOOD St. Petersburg	Τρόφιμα - Ποτά	17-19.04.2019	www.interfood-expo.ru
InterStroy/WorldBuild St. Petersburg	Κατασκευές, Δομικά υλικά	18-20.04.2019	www.interstroyexpo.com
AQUA-THERM St. Petersburg	Θέρμανση - Ψύξη	18-20.04.2019	www.aquatherm-spb.com
INTERCHARM Professional, Moscow	Καλλυντικά	Απρ. 2019	www.intercharm.ru
ENERGETIKA & ELEKTROTECHNIKA – RUSSIAN INTERNATIONAL ENERGY FORUM	Ενέργεια	Απρ. 2019	http://en.energetika-restec.ru